

Representantskapsmøte 1. juni 2026

Repskaps sak nr. 11/26

04.mai 2026

Kommunenes eierstrategi for Salten Brann IKS – arbeidsgruppens forslag til representantskapet

- Vedlegg A: Forslag til eierstrategi

Innledning/bakgrunn

Det har over tid vært et ønske fra representantskapet om å få utarbeidet en strategi for kommunenes eierskap til Salten Brann IKS, en eierstrategi. Representantskapet nedsatte på sitt møte i november 2025 en arbeidsgruppe. Gruppen bestod av representantskapets leder ordfører Aase Refsnes, varaordfører Ida Gudding Johnsen, kommunedirektør Tom Eirik Holten, arbeidstakerrepresentant Svein Morten Sandnes og styreleder Kristian Fanghol (også sekretær for arbeidet). I utarbeidelsen av forslaget har det vært kontaktmøte med ordførerne på teams 29. januar 2026 og det er gitt innspill i eiermøtet 25. februar 2026. Et høringsutkast ble sendt kommuner, selskap og Samfunnsbedriftene 4. mars 2026 med høringsfrist 23. april 2026.

Om innholdet i forslaget til eierstrategi

Med eierstrategi menes eiernes overordnede plan for hva de vil oppnå med virksomheten. Den beskriver formål, samfunnsoppdrag, tjenestekvalitet, beredskap og ressursbruk og forventninger til utvikling og samarbeid. Eierstyringen omfatter hvordan eierne følger opp og styrer virksomheten gjennom prinsipper for styring, rapportering, kontroll, samspill mellom styre, eiere og ledelse. Denne eierstrategien inneholder også elementer av eierstyring.

Eierstrategien er et verktøy for å bidra til at eierne oppnår formålet med selskapet. Eierstrategien skal styrke samhandlingen mellom kommunene og selskapet og sikre god eierstyring. Eierstrategien skal bidra til felles forståelse for mål, prioriteringer og ansvar. Eierstrategien skal, i tillegg til selskapsavtalen, sikre demokratisk kontroll.

Eierstrategien for Salten Brann IKS bygger på selskapsavtalen, som har forrang.

Vedlagte forslag til eierstrategi inneholder følgende hovedtema:

- Felles grunnlag for eierskap i Salten Brann IKS
- Salte Brann IKS formål
- Kommunene skal være aktive og forutsigbare eiere i representantskap og eiermøter
- Retningslinjer for valg og sammensetning av styret

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

- Samarbeid mellom kommunenes administrasjon og selskapet
- Økonomistyring og budsjettprosess
- Drift og forvaltning av brannstasjoner
- Rapportering og åpenhet
- Godtgjøring til styret, representantskap og ledelse
- Samfunnsansvar og etiske retningslinjer
- Folkevalgtopplæring, evaluering og revisjon

Tilbakemeldinger fra høringsinstansene – forslag til endringer

Generelt

Tilbakemeldingen fra kommunene viser at det er et tydelig ønske om å få på plass en eierstrategi. I stort er det tilslutning til forslaget som er utarbeidet. I så måte har forankring underveis vært nyttig.

Felles grunnlag for eierskap i Salten.

Her er formuleringene/meningsinnholdet i stor grad hentet fra felles eierstrategier utviklet i Salten regionråd i 2016. Samarbeidet i Salten skal bygge på prinsippene åpenhet, forutsigbarhet, effektivitet og langsiktighet som skal bidra til demokratisk legitimitet.

Salten Brann IKS formål

Her er det gjort vesentlige endringer fra høringsutkastet. I høringsutkastet brukte arbeidsgruppen formuleringer som kunne tolkes å begrense/innsnevre selskapets oppdrag, jfr. også diskusjoner i representantskap og eiermøter. Dette ble påpekt i høringsinnspillet fra Samfunnsbedriftene hvor det heter: «*det må være samsvar mellom formuleringene av dette i eierstrategi, selskapsstrategi og selskapsavtale. Selskapsavtalen er i dag videre formulert, og eierstrategien bør ikke skape tvil om selskapets formål eller fremstå som om den snevrer inn dette uten at sel selskapsavtalen samtidig endres*». På bakgrunn av dette foreslås en generell formulering i eierstrategien hvor formålet bygger på selskapsavtalen. Så foreslås det i oppfølgingen av behandlingen av eierstrategien at selskapsavtalen revideres. Da er det grunn til å vurdere omfanget av selskapets tjenester både i lys hvilke ressurser en har til rådighet, nye risiko og sårbarhetsanalyser og et nytt trusselbilde.

Kommunene skal være aktive og forutsigbare eiere

Punktet inneholder beskrivelse av eierskapsorganene representantskap og eiermøter med understrekning av at eierskapet utøves i representantskapsmøtene. Her er det tatt inn et punkt om at selskapet forventes å etablere en selskapsstrategi – virksomhetsstrategi. Det foreslås at den vedtas av styret og presenteres som orienteringssak for representantskapet. Videre er kommunedirektørenes rolle tydeliggjort. I noen høringsuttalelser reises det spørsmål om bruken av «skal» begrepet når det gjelder kommunedirektørenes deltakelse. Det

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

foreslås en tilpasning slik at det ikke blir absolutt ved å bruke formalinger «skal normalt». Hamarøy kommune understreker at deltakelse på slike møter er mer utfordrende for kommuner som ligger langt fra hovedkontoret. De foreslår at selskapet dekker alle kostnader for alle deltakere på disse møtene. I beskrivelsen av eiermøtenes rolle er det foreslått tatt inn en formulering om bruken av møtene når det oppstår uenighet mellom eierne. I praksis er dette en stadfesting og en bevisstgjøring av slik møtet delvis brukes allerede.

Retningslinjer for valg og sammensetning av styret

Dette er en nærmere beskrivelse av prosessen omkring oppnevning av styret. Det er ingen tilbakemeldinger som foreslår endringer.

Samarbeid mellom kommunenes administrasjon og selskapet

For å sikre enda bedre forutsigbarhet i prosesser som går, enten det er budsjettarbeid, brannordning eller andre tema, er det tatt inn et punkt om samarbeid mellom kommunenes administrasjon og selskapet. I denne kanalen utøves ikke eierstyring og det er selskapet som har ansvar for å ta initiativ til møtene. Slike møter kan, når temaene egner seg, godt holdes med alle eller grupper av kommuner.

Økonomistyring og budsjettprosess

Her beskrives premisser for finansiering av selskapet, krav til effektiv drift, håndtering av overskudd, saksbehandling ved større investeringer, innhold og syklus i budsjettprosess mv. Dette er et viktig punkt for at eiere, kommunenes administrasjon og selskapet har samme forståelse av hvordan økonomiprosessene skal gå.

Drift og forvaltning av brannstasjoner

Dette punktet er strammet inn ved at det nå bare heter at brannstasjonene selskapet disponerer er eid/leid av deltakerkommunene og at selskapsavtalens formuleringer ligger til grunn for innhold og forpliktelser.

Rapportering og åpenhet

Her foreslås det innledningsvis to punkter om hva det skal rapporteres på. Videre er det en presisering av vilkårene for offentlighet mv. I tillegg foreslår Hamarøy kommune at selskapet bør bli bedre på informasjon og kommunikasjon og at det bør lages en kommunikasjonsplan. Arbeidsgruppen foreslår at det følges opp av selskapet i etterkant av utvikling av virksomhetsstrategi.

Godtgjøring til styret, representantskapet og ledelse.

Her er det støtte til formuleringene som er valgt mht. at rettesnoren skal være moderasjon. Så understrekes konkurransedyktighet om lønn når ledere skal rekrutteres.

Samfunnsansvar og etiske retningslinjer

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no

I endelig forslag til eierstrategi er referansen til FNs bærekraftsmål tatt inn. Fra flere høringsinstanser understrekes betydningen av dette i vår tid.

Folkevalgtopplæring, evaluering og revisjon

Det foreslås et pkt. om folkevalgtopplæring i selskapet ved starten av hver valgperiode. Innholdet skal blant annet være IKS lov, selskapsavtale og eierstrategi. Det anbefales at det også inngår i kommunenes folkevalgtopplæring. Eierstrategien foreslås revidert hver valgperiode.

Arbeidsgruppens sluttkommentar

Arbeidsgruppen har utarbeidet en eierstrategi som er innenfor dagens selskapsavtale. Gruppen mener at det bør gjøres et arbeid med å revidere selskapsavtalen med mål om å få behandlet den på representantskapsmøtet i november og oppfølgende behandling i kommunene. Det skal, slik strategien nå er formulert, ikke være nødvendig med en oppfølgende behandling av eierstrategien igjen.

Videre understrekes det at selskapets må utvikle en selskapsstrategi (virksomhetsstrategi) når eierstrategien nå er ferdig behandlet.

Arbeidsgruppen mener felles forståelse og forutsigbarhet skal kunne styrkes ved at prosessene nå er tydeligere beskrevet og at samarbeidsflatene mellom kommunenes ledelse og selskapets administrasjon blir enda mer vektlagt. Her har selskapet ansvar for organisering og alle har ansvar for at dette blir et samarbeid mellom likeverdige partnere.

IKS lov, selskapsavtaler og eierstrategi bør inngå i folkevalgtopplæringen.

Arbeidsgruppen vil understreke at måten arbeidet har vært gjennomført på med dialogmøte med ordfører, diskusjon i Eiermøte og en høringsperiode som har sikret politisk behandling i kommunene, er hovedgrunnen til at oppdraget kunne løses innen rammen av 6-7 måneder.

Forslag til vedtak:

1. Representantskapet for Salten Brann IKS vedtar eierstrategi for selskapet
2. Selskapsavtalen revideres og oppdateres med mål om behandling på representantskapsmøtet i november. Representantskapet oppnevner en arbeidsgruppe bestående av Aase Refsnes, Ida Gudding, Tom Erik Holteng og Kristian Fanghol. Salten Brann IKS ivaretar sekretariatsfunksjon.
3. Det utarbeides forslag til instruks for valgkomiteen i Salten Brann IKS.
4. IKS lov, selskapsavtale og eierstrategi inngår i folkevalgtopplæringen i Salten Brann IKS og anbefales inntatt i folkevalgtopplæringen i kommunene.

SALTEN BRANN IKS

Olav V gate 200, 8070 Bodø, Tlf: 75 55 74 05, Faks: 75 55 74 08,
e-post: post@saltenbrann.no, Internett: www.saltenbrann.no